

Protokół

z 22. posiedzenia Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Polski, które odbyło się 26 października 2005 roku w gmachu Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii przy ul. Wspólnej 2 w Warszawie. W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji – według załączonej listy obecności (zał. 1.).

Obrady prowadził dr Maksymilian Skotnicki, przewodniczący Komisji, zgodnie z następującym porządkiem:

1. Zagajenie
2. Przyjęcie protokołu z 20. i 21. posiedzenia Komisji
3. Omówienie wykazu nazw geograficznych Białorusi, Rosji i Ukrainy
 - wprowadzenie do dyskusji – S. Kacieszczenko
 - dyskusja nad propozycją nowych egzonimów, zmiany brzmienia lub likwidacji starych egzonimów
 - zatwierdzenie przez Komisję wykazu nazw geograficznych Białorusi, Rosji i Ukrainy
4. Wolne wnioski

Ad. 1. Posiedzenie otworzył Przewodniczący Komisji M. Skotnicki.

Ad. 2. p. niżej

Ad. 3. Członkowie Komisji otrzymali na posiedzeniu wykazy proponowanych zmian egzonimów z obszarów Białorusi, Rosji i Ukrainy. Jako pierwsze zostały omówione propozycje dotyczące Białorusi, przedstawione przez S. Kacieszczenko.

Na początku M. Zych zaproponował, żeby dla terenów obecnej Białorusi, które leżały w granicach Polski przed 1939 rokiem, nie głosować wprowadzania egzonimów lub ich zmian, tylko zalecić stosowanie urzędowo ustalonych przedwojennych nazw (nazwy miejscowości na podstawie oficjalnego wykazu, natomiast nazwy obiektów fizjograficznych na podstawie map topograficznych WIG-u) jako egzonimów dla tych obiektów, których dzisiejsze nazwy różnią się od nazw przedwojennych tylko zaadoptowaniem do języka białoruskiego (dla nazw, które zostały po wojnie znacząco zmienione ewentualne propozycje egzonimów miały by być głosowane indywidualnie).

W trakcie dyskusji propozycję tę poparł B. Zagórski. Innego zdania był D. Kalisiewicz oraz M. Skotnicki, którzy uważali, że należy zalecać nazwy oryginalne, a polskie egzonimy powinny być dodawane tylko do wybranych obiektów. S. Aleksandrowicz zaproponował, aby w wykazie na pierwszym miejscu podawać nazwy oryginalne, a wszystkie nazwy polskie podać jako nazwy historyczne. Wielu członków Komisji zwracało uwagę, że wykaz nie powinien podkreślać istnienia przedwojennej granicy Polski i że zasady przyjmowania egzonimów z obszaru, który przed wojną należał do Polski, jak i z terenów należących do ówczesnego ZSRR, powinny być identyczne.

Ostatecznie, aby zakończyć przedłużającą się dyskusję, M. Skotnicki zaproponował przegłosowanie dwóch propozycji: 1 – należy zalecać polskie przedwojenne nazwy jako współczesne egzonimy, z wyjątkiem tych nazw, które po wojnie uległy znaczącej zmianie; 2 – należy zalecać nazwy oryginalne, a przedwojenne nazwy polskie podawać bądź jako nazwy

historyczne, bądź – w stosunku do nazw powszechnie znanych – jako egzonimy, które Komisja przegłosuje indywidualnie. W głosowaniu za pierwszą propozycją opowiedziało się 7 osób, za drugą 5.

Następnie przystąpiono do głosowania poszczególnych nazw, postanawiając:

- nie wprowadzić egzonimu Zachodnia Białoruś (0 głosów za wprowadzeniem tej nazwy)
- dodać egzonim Dzierżyńsk dla miasta (jednogłośnie)
- nie wprowadzić egzonimu Kirowsk dla miasta (4 za, 4 przeciw, przeważył głos Przewodniczącego). Było to drugie głosowanie po burzliwej dyskusji; w pierwszym głosowaniu za wprowadzeniem egzonimu było 5 osób, a przeciw 3
- nie wprowadzić egzonimu Swietłogorsk (3 za, 6 przeciw)
- nie wprowadzić egzonimu Wierchniedźwińsk (3 za, 7 przeciw)
- dodać egzonim Dzierżyńska Góra (7 osób za ta nazwą, 1 za egzonimem Góra Dzierżyńska, 3 za niedodawaniem egzonimu)
- dodać egzonim Łysa Góra (4 za, 3 przeciw)
- dodać egzonim Wyżyna Orszańsko-Mohylewska (9 za)
- dodać egzonim Wysoczyzna Grodzieńska (jednogłośnie)
- dodać egzonim Wyżyna Białoruska (jednogłośnie)
- dodać egzonim Berezynski Rezerwat Biosfery (13 za)
- dodać egzonim Park Narodowy „Jezióra Brasławskie” (9 za)
- dodać egzonim Naroczański Park Narodowy (9 za, 1 przeciw)
- dodać egzonim Park Narodowy „Puszcza Białowieska” (jednogłośnie)
- postanowiono nie dawać egzonimów dla zamków w Mirze i Nieświeżu (11 za niedodawaniem egzonimu)
- zmienić egzonim Bereza Kartuska na Bereza oraz Kamieniec Litewski na Kamieniec (10 za zmianą)
- skasować egzonim Kanał Królewski pozostawiając w użyciu drugi egzonim dla tego obiektu – Kanał Dniepr-Bug (aklamacja)
- dodać egzonimy Nowy Zamek, Stary Zamek, cerkiew św. Borysa i Gleba dla budowli w Grodnie (7 za, 2 przeciw)

Dla wszystkich zgłoszonych wątpliwości dotyczących zapisu polskich przedwojennych nazw postanowiono, że należy podać formę zamieszczoną w przedwojennym urzędowym spisie miejscowości.

Dyskusje dotyczącą wykazu nazw z obszaru Ukrainy rozpoczęto od tego, czy przyjąć dla niej zasadę stosowania egzonimów uchwaloną dla wykazu nazw Białorusi. Za przyjęciem tej zasady dla Ukrainy głosowało 8 osób, 3 były przeciw. Problem wyniknął przy ustalaniu źródeł dla polskich przedwojennych nazw. Postanowiono uściślić, że dla obszaru leżącego w granicach Polski sprzed 1939 roku nazwy będą brane z urzędowego wykazu nazw (miejscowości) i map WIG-u (pozostałe obiekty), natomiast dla obiektów leżących poza granicami przedwojennej Polski nazwy te będą brane z wiarygodnych źródeł ustalonych przez autorów wykazów. Ustalenie to wywołało dyskusję o tym, co należy uznać za wiarygodne źródła, i czy nazwy z tych źródeł są na pewno wiarygodne. Konkluzją tej dyskusji były dwie propozycje zgłoszone pod

głosowanie przez Przewodniczącego: 1 – autorzy mają przedstawić Komisji listę wszystkich zmian egzonimów z obszaru Ukrainy i Białorusi, leżących poza terenami przedwojennej Polski, tak, aby Komisja mogła je przegłosować, 2 – Komisja zda się na autorów opracowania, a zaproponowane przez nich egzonimy będą bez głosowania zamieszczone w przygotowywanym obecnie kolejnym próbnym zeszycie Nazewnictwa Geograficznego Świata. Za pierwszą propozycją głosowało 8 osób, za drugą 4.

W tej sytuacji, ponieważ nie została przygotowana osobna lista zmian nazw miejscowości leżących za przedwojenną granicą Polski i które zgodnie z tą uchwałą Komisja mogłaby przegłosować, Przewodniczący uznał za niezbędne przerwanie dalszego omawiania wykazu.

Ad. 2 Przed rozpoczęciem omawiania wykazu Rosji członkowie Komisji przyjęli przez aklamację protokół z 20. posiedzenia Komisji. Protokół z 21. posiedzenia, rozdany członkom przed bieżącym posiedzeniem, postanowiono przyjąć na kolejnym spotkaniu, tak, aby każdy miał czas zapoznać się z tekstem.

Postanowiono również usunąć dwa z przyjętych na poprzednim posiedzeniu egzonimów: przez aklamację zrezygnowano z nazwy Pustynia Lota (po wyjaśnieniach udzielonych przez B. Zagórskiego, który wcześniej proponował wprowadzenie tej nazwy) oraz nazwy Tbiliski Park Narodowy (obiekt ten nie jest parkiem narodowym, tylko ogrodem botanicznym).

Ad. 3 – ciąg dalszy

Dyskusję na temat nazw z obszaru Rosji rozpoczął A. Czerny, autor stosownego wykazu. Po zaznajomieniu z merytorycznymi problemami związanymi z egzonimami dotyczącymi obiektów geograficznych leżących w granicach tego kraju, przedstawił swe propozycje, omówione uprzednio przez Komitet Redakcyjny Nazewnictwa Geograficznego Świata.

Komisja postanowiła:

- dodać egzonim Centralny Okręg Federalny dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- dodać egzonim Dalekowschodni Okręg Federalny dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- dodać egzonim Nadwołżański Okręg Federalny dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- dodać egzonim Południowy Okręg Federalny dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- dodać egzonim Północno-Zachodni Okręg Federalny dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- dodać egzonim Syberyjski Okręg Federalny dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- dodać egzonim Uralski Okręg Federalny dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- skasować egzonim Republika Jakucka, w użyciu pozostaje nadal nazwa Republika Sacha (aklamacja)
- skasować egzonim Ałajski dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Aleksandrowsk Sachaliński dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Anadyr dla miasta (aklamacja)

- skasować egzonim Andruszów dla miasta (aklamacja); nazwa zostanie zachowana jako historyczna
- skasować egzonim Borowicze dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Borysoglebsk dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Derbent dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Dzierżyńsk dla miasta (9 za)
- dodać egzonim Engels dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Jessentuki dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Gornozawodzk dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Gudermes dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Jam Zapolski dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Krasnoturyjsk dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Krasny Sulin dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Lesezawodzk dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Lubierce dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Mezeń dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Minusińsk dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Nabiereżne Czełny dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Niżna Sałda dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Nowa Ładoga dla miasta (aklamacja)
- zmienić egzonim Nowogród na Nowogród Wielki (aklamacja)
- dodać egzonim Oktiabrskij dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Partyzańsk dla miasta (aklamacja)
- zmienić egzonim Petropawłowsk Kamczacki na Pietropawłowsk Kamczacki (aklamacja)
- skasować egzonim Petrozawodzk dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Solwyczegordzk dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Soroczyńsk dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Sosnowy Bór dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Tylża dla miasta, w użyciu pozostanie drugi egzonim – Sowieck (aklamacja); nazwa Tylża zostanie zachowana jako nazwa historyczna
- dodać egzonim Sterlitamak dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Swobodny dla miasta (aklamacja)
- ustalono, że egzonim Symbirsk będzie nazwą dopuszczalną, zalecaną nazwą będzie zaś forma rosyjska Uljanowsk (aklamacja)
- skasować egzonim Szadryńsk dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Szuszeńskie dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Szyłka dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Tiumeń dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Togliatti dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Tuapse dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Turuchańsk dla miasta (aklamacja)

- skasować egzonim Turyńsk dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Twer dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Usińsk dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Ust-Ilimsk dla miasta (aklamacja)
- zmienić egzonim Ust Ordyński na Ust-Ordyński (aklamacja)
- zmienić egzonim Ust Ordyńsko-Buriacki Okręg Autonomiczny na Ust-Ordyńsko-Buriacki Okręg Autonomiczny (aklamacja)
- skasować egzonim Uzłowa dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Zaryńsk dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Zielonogradzk dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Znamieńsk dla miasta (aklamacja)
- skasować egzonim Żygulewsk dla miasta (aklamacja)
- dodać egzonim Królewiec, jako nazwę dopuszczaną, z zastrzeżeniem, że nazwą zalecaną pozostaje Kaliningrad. W głosowaniu za takim sformułowaniem było 7 osób, 2 osoby były za tym by nazwa Królewiec była nazwą główną, 5 osób było za tym by Królewiec nie był egzonimem tylko nazwą historyczną, nikt nie był za tym, aby w ogóle pominąć w wykazie nazwę Królewiec.
- dodać egzonim Akademgorodok dla dzielnicy Nowosybirsk (aklamacja)
- dodać egzonim Gniezdowo dla dzielnicy Smoleńska (aklamacja)
- dodać egzonim Region Centralno-Czarnoziemny dla regionu ekonomicznego (aklamacja)
- dodać egzonim Region Centralny dla regionu ekonomicznego (aklamacja)
- dodać egzonim Region Dalekowschodni wraz z egzonimem wariantowym Daleki Wschód dla regionu ekonomicznego (aklamacja)
- dodać egzonim Region Powołżański dla regionu ekonomicznego (aklamacja)
- dodać egzonim Region Północnokaukaski dla regionu ekonomicznego (aklamacja)
- dodać egzonim Region Północno-Zachodni dla regionu ekonomicznego (aklamacja)
- dodać egzonim Region Północny dla regionu ekonomicznego (aklamacja)
- dodać egzonim Region Uralski dla regionu ekonomicznego (aklamacja)
- dodać egzonim Region Wołżańsko-Wiacki dla regionu ekonomicznego (aklamacja)
- dodać egzonim Region Wschodniosyberyjski wraz z egzonimem wariantowym Syberia Wschodnia dla regionu ekonomicznego (aklamacja)
- dodać egzonim Region Zachodniosyberyjski wraz z egzonimem wariantowym Syberia Zachodnia dla regionu ekonomicznego (aklamacja)
- dodać egzonim Step Abakański (aklamacja)
- dodać egzonim Dauria dla regionu (aklamacja)
- dodać egzonim Górski Szoria dla regionu (aklamacja)
- dodać egzonim Przyamurze dla regionu (aklamacja)
- dodać egzonim Przybajkale dla regionu (aklamacja)
- dodać egzonim Zabajkale dla regionu (aklamacja)
- dodać egzonim Zawołże dla regionu (aklamacja)
- dodać egzonim Zatoka Barguzińska dla zatoki na Bajkale (aklamacja)

- nie dodawać egzonimu Zatoka Cierpliwości (4 za dodaniem, 7 przeciw)
 - dodać egzonim Zatoka Karagińska (aklamacja)
 - dodać egzonim Zatoka Nagajewa (aklamacja)
 - dodać egzonim Złoty Róg dla zatoki we Władywostoku (aklamacja)
- Z powodu braku czasu na tym zakończono omawianie wykazu nazw Rosji.

Protokółował:
mgr Maciej Zych

Sekretarz Komisji
mgr Izabella Krauze-Tomczyk

Przewodniczący Komisji
dr Maksymilian Skotnicki